

5. Drobní podnikatelé z hlediska krajů

- Kde fyzické osoby podnikají?**

Kraje České republiky se mezi sebou liší v mnoha ohledech. Mj. i tím, kolik fyzických osob podniká na jejich území. Tabulka 10 ukazuje podíl jednotlivých krajů na celkovém počtu aktivních fyzických osob-podnikatelů. Z hlediska daného období, tj. v letech 2000 až 2004, se proporce krajů měnily jen nevýznamně. Podíl většiny krajů zůstal konstantní nebo se nepatrně zvýšil.

Výjimkou je Praha a Moravskoslezský kraj, u kterých došlo v tomto období k malému poklesu. Hlavní město si však s velkým předstihem udržuje první místo. Ke krajům s vyšším podílem aktivních fyzických osob-podnikatelů patří dále Středočeský a Jihomoravský kraj, jejichž podíl na celku se nepatrně zvýšil.

Tabulka 10: Kraje a aktivní fyzické osoby-podnikatelé

Pramen: ČSÚ 2005, vlastní propočty

v %

	PHA	STČ	JHČ	PLK	KVK	ULK	LBK	HKK	PAK	VYS	JHM	OLK	ZLK	MSK	Celkem
2001	16,6	11,6	6,4	5,4	3,0	6,6	4,4	5,7	4,5	4,4	10,5	5,4	5,9	9,4	100
2002	16,5	11,8	6,4	5,4	3,0	6,5	4,4	5,7	4,6	4,4	10,6	5,4	5,9	9,4	100
2003	16,5	12,0	6,4	5,4	3,0	6,5	4,4	5,7	4,6	4,4	10,6	5,4	5,8	9,3	100
2004	16,4	12,1	6,4	5,4	3,0	6,5	4,4	5,6	4,6	4,4	10,6	5,4	5,8	9,3	100

- Rozdíly v míře podnikání nejsou příliš výrazné**

Pořadí krajů z hlediska toho, jaký podíl zaujímají aktivní fyzické osoby-podnikatelé na celkovém počtu obyvatel kraje, ukazuje tabulka 11. Udává hodnoty pouze za rok 2004, což je vzhledem k malým změnám v daném období postačující. Na prvním místě je opět Praha se značným odstupem od ostatních krajů. Hlavní město vykazuje téměř dvojnásobný podíl fyzických osob-podnikatelů na celkovém počtu obyvatel než kraj Moravskoslezský, který se umístil na posledním místě. S výjimkou krajů, které se umístily na prvním a posledním místě, se rozdíl mezi ostatními kraji pohybuje v rozmezí 2,7 procentních bodů.

Mohou být rozdílné hodnoty krajů, pokud jde o jejich podíl aktivních fyzických osob-podnikatelů na obyvatelstvu, vysvětleny rozdíly v ekonomické úrovni krajů? Jinak řečeno, souvisí míra drobného a středního podnikání s ekonomickou úrovní kraje? Tabulka 12 ukazuje pořadí krajů z hlediska HDP na obyvatele, resp. odstup jednotlivých krajů od průměru tohoto ukazatele za Českou republiku.

Ve skupině krajů, ve kterých je podíl aktivních fyzických osob-podnikatelů na obyvatelstvu nadprůměrný, převažují kraje, které se vyznačují i relativně vysokou úrovní ukazatele HDP na obyvatele ve srovnání s ostatními. Ovšem výjimku tvoří dva kraje, a to kraj Liberecký a Karlovarský, které vykazují „vysokou míru drobného a středního podnikání“, avšak z hlediska HDP na obyvatele zaujímají 11. resp. 13. místo. A naopak, Jihomoravský kraj, který je v pořadí u HDP na obyvatele na 3. místě, se dostal u „míry podnikání“ až na 9. místo.

Rozdílná míra podnikání v jednotlivých krajích souvisí patrně i dalšími faktory, jako je nezaměstnanost, to, zda je kraj převážně zemědělský nebo průmyslový, počet a velikost měst a další.

Tabulka 11: Podíl aktivních fyzických osob-podnikatelů na počtu obyvatel v roce 2004

Pramen: ČSÚ 2005, vlastní propočty

v %

Pořadí	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Kraj	PHA	STČ	LBK	HKK	JHČ	PLK	KVK	ZLK	JHM	PAK	VYS	OLK	ULK	MSK
Podíl	14,3	10,8	10,5	10,5	10,4	10,0	10,0	9,9	9,6	9,3	8,7	8,6	8,1	7,5

Tabulka 12: HDP na obyvatele

Pramen: ČSÚ 2005, vlastní propočty

ČR=100 %, průměr za léta 2003 a 2004

Pořadí	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Kraj	PHA	STČ	JHM	PLK	HKK	JHČ	VYS	PAK	ULK	ZLK	LBK	MSK	KVK	OLK
	202,4	94,3	93,9	93,0	91,1	89,4	86,4	85,3	83,9	82,5	81,9	80,4	80,3	78,0